

Η ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΟΥ ΝΩΕ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Θεολογικό πλαίσιο

Θα ήταν λάθος να αναζητήσει κανείς στην εξιστόρηση της Κιβωτού του Νώε μόνον την καταστροφική οργή του Θεού. Ίσως να ήταν προτιμότερο να επικεντρωθεί στις καταστροφικές επιλογές του ανθρώπου, οι οποίες, και τότε αλλά και σήμερα, καταντούν τη ζωή αβίωτη. Η διήγηση αποκαλύπτει πως η αμαρτία διασαλεύει, όχι απλώς την ψυχική και πνευματική κατάσταση του ανθρώπου, αλλά μια συμπαντική ισορροπία, στην οποίαν περιλαμβάνονται τόσο η έμψυχη, όσο και η άψυχη δημιουργία. Πνευματικοί και φυσικοί νόμοι είναι διαποτισμένοι από την αγάπη του Θεού. Καθώς ο διαχειριστής της Δημιουργίας, ο άνθρωπος, υποκύπτει στην κακία και την αυτοθέωση, διασαλεύει τα θεμέλια της φύσης, μεταβάλλοντας της σε δύναμη καταστροφής. Ακόμη όμως και τότε, ο Θεός επιδιώκει την συνέχιση της ζωής, όχι μόνον του ανθρώπου, αλλά και όλων των πλασμάτων Του. Η διήγηση τελειώνει με την διαβεβαίωση του Θεού πως δεν θα καταστρέψει ξανά τον κόσμο. Ίσως όμως μια μυστική ερώτηση, μια ερώτηση που δεν καταγράφηκε ποτέ, να απευθύνει ο ίδιος ο Θεός, μέσω της διήγησης αυτής στον άνθρωπο της κάθε εποχής: «Εσύ, αγαπημένο μου άνθρωπε, μπορείς να με διαβεβαιώσεις το ίδιο;»

Σκοπός

- Να εμπεδωθεί η ΠΙΣΤΗ στην παρουσία του Θεού και η ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ στη δύναμη και την αγάπη Του. Ο Θεός δεν θέλει τον θάνατο αλλά τη ζωή των πλάσμάτων Του. Η ιστορία της Κιβωτού μας δείχνει πως χωρίς Θεό, η ζωή των ανθρώπων γίνεται απαίσια. Ο Θεός θέλει να σωθούν τα πλάσματά Του.
- Να εμπεδωθεί η ΕΛΠΙΔΑ για έναν καλύτερο κόσμο που θα γίνει με την υπακοή στο θέλημα του Θεού. Όσο οι άνθρωποι μένουν κοντά στον Θεό, στη γη θα βασιλεύει η ειρήνη και όλοι προστατεύουν τη ζωή και όλα τα πλάσματα της Δημιουργίας.
- Να εμπεδωθεί η ΑΓΑΠΗ, δηλ. η συμπεριφορά του παιδιού προς το περιβάλλον του σύμφωνα με το θέλημα και το παράδειγμα του Θεού και να αποκτηθούν καλές συνήθειες. Φροντίζουμε και προστατεύουμε όλα τα πλάσματα του Θεού. Το καθένα έγινε με αγάπη και φροντίδα από τον Θεό και όλα δόθηκαν σαν δώρα στους ανθρώπους. Είμαστε κι εμείς κομμάτι της Δημιουργίας. Προστατεύοντας το περιβάλλον, είναι σα να προστατεύουμε τον εαυτό μας.

Τα μηνύματα

Πάντα με μικρές και απλές προτάσεις

- Ο Θεός θέλει να σωθούν τα πλάσματά Του
- Προστατεύουμε το περιβάλλον.
- Αγαπάμε όλα τα πλάσματα του Θεού.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μια απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μια ιστορία, μια ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός.

Πλαστικά ζωάκια πάνω στο τραπέζι ή ένα σε κάθε καρεκλάκι.

Ανάγνωση του κειμένου

Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και αν θέλεις με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής.

Πέρασαν πολλά χρόνια από τότε που ο Αδάμ και η Εύα έφυγαν τιμωρημένοι από τον Παράδεισο. Οι άνθρωποι ξέχασαν τον Θεό και ζούσαν μέσα στην αμαρτία. Ο Θεός τότε αποφάσισε να στείλει στη γη μια μεγάλη βροχή, έναν κατακλυσμό.

Ανάμεσα στους ανθρώπους ο Θεός ξεχώρησε έναν άνθρωπο θεοσεβούμενο, το Νώε, που ζούσε ειρηνικά με τη γυναίκα του και τους τρεις γιους του. Μια μέρα ο Θεός είπε στο Νώε να φτιάξει ένα ξύλινο καράβι-μια κιβωτό που να έχει τρία πατώματα και στέγη.

Οι άνθρωποι που έβλεπαν την Κιβωτό γελούσαν με το Νώε όμως εκείνος έκανε ό,τι ακριβώς του είπε ο Θεός. Όταν όλα ήταν έτοιμα, ο Θεός είπε στον Νώε να μπει στην κιβωτό με την οικογένεια του και να βάλει ένα ζευγάρι από κάθε είδος ζώου, πτηνού, ερπετού και εντόμου που υπήρχε πάνω στη γη. Του είπε επίσης να αποθηκεύσει τρόφιμα για πάρα πολλές μέρες.

Όταν η Κιβωτός γέμισε, άρχισε μια τρομερή βροχή που κράτησε σαράντα μέρες και σαράντα νύχτες. Το νερό σκέπασε τα πάντα ακόμα και τα πιο ψηλά βουνά. Όταν η βροχή σταμάτησε, η κιβωτός συνέχισε να πλέει για πολλές ακόμη ημέρες.

Όταν η γη στέγνωνε με το δυνατό άνεμο, η κιβωτός ακούμπησε στο όρος Αραράτ. Από το παράθυρο της κιβωτού φάνηκαν οι κορυφές των βουνών. Ο Νώε άφησε ελεύθερο ένα κοράκι, μα δεν ξαναγύρισε. Τότε ελευθέρωσε εμένα. Πέταξα ψηλά, όμως δεν βρήκα στεριά και έτσι γύρισα πίσω. Πέρασαν επτά μέρες και ο Νώε με άφησε πάλι ελεύθερο και γύρισα κρατώντας στο ράμφος μου κλαδί ελιάς. Την τρίτη φορά που με άφησε ο Νώε δεν επέστρεψα. Πέταξα να χαρώ τη στεγνή γη.

Τότε ο Νώε βγήκε από την κιβωτό με τη γυναίκα, τα παιδιά, τις γυναίκες των παιδιών του και όλα τα ζωντανά. Μόλις πάτησε στη στεριά έχτισε ένα βωμό και ευχαρίστησε τον Κύριο. Ο Θεός ευλόγησε τον Νώε και τα παιδιά του και τους υποσχέθηκε πως θα γεννήσουν πολλούς απογόνους και θα ζήσουν σε όλη τη γη.

Σημάδι της Διαθήκης, της συμφωνίας δηλαδή που έκανε ο Θεός με τον Νώε και όλα τα πλάσματα πάνω στη γη ήταν το ουράνιο τόξο, που φανερώθηκε στον ουρανό.

Αφορμές για συζήτηση

- Τι σας έκανε εντύπωση;
- Πώς φαντάζεστε την Κιβωτό;
- Τι έπρεπε να προσέξει ο Νώε μέσα στην Κιβωτό;
- Τι μήνυμα έστειλε στον Νώε το περιστέρι;
- Τι μήνυμα έστειλε στον Νώε το ουράνιο τόξο;

Λέξεις κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του εκάστοτε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μια ή δυο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά.

Κατακλυσμός: Μια δυνατή βροχή

Κιβωτός: ένα μεγάλο πλοίο, που χώρεσε όλα τα ζώα.

Ουράνιο τόξο: Το σημάδι της συμφιλίωσης ανάμεσα στον άνθρωπο και τον Θεό.

Παράλληλη δραστηριότητα

Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες, που, κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σπκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

- Σημερινοί πρωταγωνιστές είναι ο Νώε και ζώα. Κάθε παιδάκι έρχεται και βάζει μέσα σε ένα ομοίωμα της Κιβωτού το ζωάκι που κρατάει.

Επιπλέον δραστηριότητες

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Τους αναθέτουμε να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους. Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου, θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα, τα παιδιά θα χρειαστούν:

- Ψαλίδι
- Ξύλινες μπογιές
- Κόλλα

Παιχνίδι ρόλων και συναισθημάτων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια.

Τι σκεφτόντουσαν οι άλλοι άνθρωποι όταν έβλεπαν τον Νώε να ετοιμάζει την Κιβωτό; Αναπαριστούμε τον διάλογο.

Ανάγνωση του παιδικού ποιήματος

Γίνεται με καθαρή φωνή και παραστατικό τρόπο. Προσπάθησε να τηρήσεις με ακρίβεια το μέτρο, ούτως ώστε να καταφέρουν τα παιδάκια να κρατήσουν με παλαμάκια ή ρυθμικά όργανα τον ρυθμό. Το ρεφρέν ή μια χαρακτηριστική φράση που επαναλαμβάνεται ή κάποια που θα την θεωρήσεις σημαντική, την μαθαίνεις από την αρχή στα παιδιά και τους ζητάς να την επαναλαμβάνουν κάθε τόσο. Αλλωστε, τα σημαντικότερα μηνύματα του μαθήματος βρίσκονται μέσα στους στίχους. **Αν θέλεις προσθέτεις μια απλή μελοποίηση.**

Ο ΝΩΕ ΚΑΙ Η ΚΙΒΩΤΟΣ (Γνωριμία με τα ζώα)

Είπε

στον Νώε:

Μια κιβωτό να φτιάξεις.

Θα γίνει ο κατα-κατακλυσμός.

Μια κιβωτιό να φτιάξεις.
Λιοντάρια και πιθήκους μην ξεχάσεις.
Τα πλάσματά μου θέλω να σωθούν.

Είπε
στον Νώε:
Τα ζώα να μαζέψεις.
Να μην πνιγούν μεσ' στη-μεσ' στη βροχή.
Τα ζώα να μαζέψεις.
Χελώνες κι αλεπούδες μην ξεχάσεις.
Τα πλάσματά μου θέλω να σωθούν.

Είπε
στον Νώε:
Μερόνηχια θα βρέχει.
Μπουμπουνητά και ά-και αστραπές.
Μερόνηχια θα βρέχει.
Γεράκια και σκυλάκια μην ξεχάσεις.
Τα πλάσματά μου θέλω να σωθούν.

Είπε
στον Νώε:
Τα σύννεφα θα φύγουν.
Το περιστέρι θα φα - θα φανεί
Τα σύννεφα θα φύγουν.
Αρνάκια και γατούλες μην ξεχάσεις
Τα πλάσματά μου θέλω να σωθούν.

Είπε
στον Νώε:
Θα βγει ουράνιο τόξο.
Ζωή ξανά σ' όλη - σ' όλη τη γη
Θα βγει ουράνιο τόξο.
Ελέφαντες κι αρκούδες μην ξεχάσεις.
Τα πλάσματά μου θέλω να σωθούν.

Αφορμές για συζήτηση

- Τι σας έκανε εντύπωση;
- Βρείτε τις φράσεις που μιλάει ο Θεός.
- Ποιά είναι η φράση που ακούγεται πιο συχνά και τι καταλαβαίνουμε από αυτήν;

Διαθεματική προσέγγιση

Κάθε παιδικό ποίημα δίνει αφορμή για διαθεματικές προσεγγίσεις.

Σήμερα **λέξεις-κλειδιά** για τη διαθεματική προσέγγιση είναι:

- Ονόματα ζώων
- Το τραγούδι μπορεί να χρησιμοποιήσει και άλλα ζωάκια που θα προτείνουν τα παιδιά.
- Παίρνουμε ένα-δυο ζωάκια και μαθαίνουμε για τις συνήθειές τους. Βλέπουμε αντίστοιχες φωτογραφίες ή βίντεο.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μια καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. **Με δυο λόγια** αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φειτών αναμνηστικών.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα έγιναν κάθε φορά στο κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έρμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Μάθαμε σήμερα για τον κατακλυσμό και την Κιβωτό του Νώε. Η επιθυμία του Θεού να σώσει τον δίκαιο Νώε και τους συγγενείς του, αλλά και ένα ζευγάρι από όλα τα ζώα και τα πουλιά της γης μας δείχνει πως επιθυμία του Θεού δεν ήταν να καταστρέψει, αλλά να ξαναφέρει τους ανθρώπους στον σωστό δρόμο. Ο Θεός θέλει τον άνθρωπο να είναι πάντα συμφιλιωμένος μαζί Του, γι' αυτό και το περιστέρι που έστειλε ο Νώε και που ξαναγύρισε κρατώντας ένα κλαδί ελιάς είναι το πουλί της ειρήνης. Μάθαμε ακόμη για πολλά ζώα από εκείνα που μπήκαν στην Κιβωτό.

